

РЕЦЕНЗІЯ

на статтю Комара О.О., Федосія І.О., Хареби В.В., Хареби О.В.

«ОЦІНКА СОРТІВ ПАСТЕРНАКУ ПОСІВНОГО (*PASTINACA SATIVA* L.) ЗА ПРОДУКТИВНІСТЮ ТА АДАПТИВНІСТЮ В УМОВАХ ПРАВОБЕРЕЖНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ»

Попит населення на овочеві залишається незмінно високим і задовольняється виробництвом далеко не повністю, особливо малопоширених пряно-смакових рослин, які крім споживчих якостей, мають і високі дієтично-лікувальні властивості. До групи таких рослин належить і пастернак, збільшення об'ємів вирощування якого обмежується як недостатньою поінформованістю населення про його цінні властивості, відсутністю даних про особливості технології вирощування.

Проблема підбору і використання екологічно пластичних сортозразків є важливим елементом ведення адаптивного овочівництва. Правильне її рішення дозволяє раціонально використовувати матеріальні й природні ресурси, знизити витрати на виробництво продукції.

Товарна продукція пастернаку посівного формувалася в умовах Правобережного Лісостепу України в межах суми ефективних температур 1356-1495 °С, суми опадів 171-318 мм та відносної вологості повітря 57-64 %. Величина врожайності мала обернену залежність із сумою температур та пряму залежність від суми опадів, відносної вологості повітря і гідротермічного коефіцієнту. Найбільшу врожайність в умовах Правобережного Лісостепу України забезпечують сорти Стимул та Пульс, при загальній врожайності 46,2 і 44,8 т/га та товарності коренеплодів 89 і 88 % відповідно. Сорти Пульс та Стимул мали найбільшу селекційну цінність генотипу за врожайністю (СЦГі = 46,2 та 44,8 відповідно), високу екологічну стабільність (S_{gi} = 3,43 та 1,96 відповідно) та пластичність (bi = 1,47 та 0,89 % відповідно). Найвищий показник загальної адаптивної здатності за продуктивністю рослини відмічено у сорту Стимул ($ЗАЗ$ = 3,12) та Пульс ($ЗАЗ$ = 1,76). За показником специфічної адаптивної здатності виділився сорт Стимул ($САЗ$ = 2,52) та Пульс ($САЗ$ = 0,78). За біохімічним складом коренеплодів досліджувані сорти не перевищили контроль. Проте у сорту Борис вміст сухої речовини – 25,1 %, сухої розчинної речовини – 15,8 % та вміст цукрів – 6,4 % знаходився на рівні контролю. У всіх сортів виявлено високий вміст вітаміну С – 8,9-10,1 мг/100 г. Сорти не мали схильності до накопичення нітратів і вміст їх коливався від 67 до 80 мг/кг та був нижчим за максимально допустимий рівень (МДР 250 мг/кг). Найвищу дегустаційну оцінку 5,6 бал отримав сорт Пульс.

Вважаю, що питання, які досліджувалися в даній роботі є важливими, а отримані результати досліджень представляють інтерес, як для наукових цілей, так і для працівників сільського господарства.

Тому вважаю, що приведений матеріал має наукову та практичну цінність, і може бути опублікованим у наукових і науково-виробничих виданнях.

Доцент кафедри землеробства та гербології
Національного університету біоресурсів і
природокористування України,
доцент, доктор сільськогосподарських наук

Д.В. Літвінов

Літвінов Д.В.
Сл. інспектор ВРК

Александр І. М.